

Mishnah *Yevamot, chapter 11*

משנה יבמות פרק יא

(1) A man is permitted to marry [the relatives] of a woman [whom he has] raped or seduced [only relatives of a wife are subject to the law of incest, the Rabbis however, forbade this, during the lifetime of the victim]. If, however, he raped or seduced [a relative] of his wife, he is liable. A man may marry the woman whom his father has raped or seduced or the woman whom his son has raped or seduced. Rabbi Yehudah forbids [marriage] with the woman whom one's father has raped or seduced.

א נושאין על האנוסה ועל המפתה. האונס והמפתה על הנשואה, חיב. נושא אדם אנוסת אביו ומפתת אביו, אנוסת בנו ומפתת בנו. רבי יהודה אוסר באנוסת אביו ומפתת אביו: ב הגירות שנתגירו בנייה עמה, לא חולצין ולא מיבמין, אפלו הורתו של ראשון שלא בקדשה ולדתו בקדשה והשני הורתו ולדתו בקדשה וכן שפחה שנתערבו ולדותיהן, הגדילו התערבות ונשאו נשים ומתו, ארבעה

(2) The sons of a female convert who converted together with her [should one of the brothers die without issue] neither participate in *halitzah* nor contract *yibum* [being as if born again after their conversion, they are not considered brothers and levirate marriage requires a brother from the father], even if the first was not conceived in holiness [i.e., before his mother converted] but was born in holiness [after his mother converted], and the other was both conceived and born in holiness. So, too, [is the law] if the sons of a slave-woman were freed together with her.

(3) If the [male] children of five women were mixed up [and each woman had also another son who was not involved in the confusion] and when these interchanged children grew up, they took wives and then died, four [of the five

רבנו עובדיה מברטנורא

א נושאין על האנוסה. לאחר שאנס או פתה אשה מותר לישא בתה או אמה או אחותה, דכתיב (ויקרא כ') ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה, בכלן נאמר שכיבה וכאן נאמרה לקיחה לומר לך דרך לקיחה אסרה תורה: רבי יהודה אוסר. דכתיב (דברים כ"ג) לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו, כנף שראה אביו לא יגלה. ואין הלכה כרבי יהודה. אבל חכמים אסרו לנטען מן האשה לישא בתה או אחותה או אמה או אחת מקרובותיה, מפני שהיא מצויה אצלם תמיד ואתו לידי הרגל עבירה. ואם עבר ונשא אחת מקרובות אנוסתו ומפותתו או מקרובות האשה שנחשד עליה אין מוציאין אותה מידו. ומתניתין דקתני נושאין על האנוסה דמשמע אפילו לכתחלה, מיירי לאחר מיתת האנוסה והמפותה, דהשתא ליכא למיחש שמא לאחר שישא בתה יזנה עם הראשונה: ב לא חולצין. דאחיה מן האב בעינן, וגרים אין להם שאר מן האב: ג שנתערבו ולדותיהן. ויש לכל

brothers who were not mixed up] submit to *halitzah* from one [of the widows, since each one of them might be her brother-in-law] and one [of the five brothers, i.e., the fifth who had not submitted to *halitzah*] contracts with her *yibum* [since four brothers have, by their *halitzah*, severed their levirate bond with this widow, the fifth may

marry her either as her brother-in-law (in case it was his brother who was her husband) or as a stranger (if her deceased husband was, in fact, a brother of one of the four who has now set her free)]. [Then] he [the brother who contracted *yibum*] and three [other brothers of the five who were not mixed up] submit to *halitzah* from one [of the other widows], and one [of the brothers who had submitted to *halitzah* from the first widow], contracts *yibum* with her [the second widow]. Thus [the same procedure being followed in respect of all the five widows], every one [of the widows] performs *halitzah* four times and contracts *yibum* once [and in this way, each can have the mitzvah of *yibum*].

(4) If the child of a woman was mixed up with the child of her daughter-in-law, and when the mixed-up children grew up they took wives and then died [without issue], the [other] sons of the daughter-in-law [whose motherhood was never in doubt] submit to *halitzah* [from the widows of the deceased] but may not contract *yibum* [with the widows], for [in the case of each widow and brother] it is uncertain whether she is the wife of this brother [with whom either *halitzah* or *yibum* is permitted] or the wife of his father's brother [whom one is forbidden to marry]. The [other] sons of the grandmother [whose motherhood was never in doubt] either submit to *halitzah* [from the widows of the deceased] or contract *yibum* [with the widows], since [in the case of each widow and brother] the only doubt is whether she is the wife of his brother [with whom either *halitzah* or

רבנו עובדיה מברטנורא

אחת מהן בן ודאי, שלא נתערב: ארבעה חולצין לאחת. בן ודאי של כל אחת מן הארבעה חולץ לאחת מהן, דכל אחת מספק לה לאשת את. ובן החמישית ישאנה ממנה נפשו, אם אשת אחיו היא הרי מיבם לה, ואם לאו הרי חלץ לה יבמה: הוא ושלשה. זה שיבם חולץ לאחרת ושלשה עמו. והחמישי מיבם ממנה נפשו. וחורין השנים הללו וחולצין לשלישית ושנים עמהם והחמישי מיבם, וכן כולם: ארבע חליצות. תחלה, לפי שאין אחד מהם רשאי ליבם עד שיחלצו לה הארבעה, כי היכי דלא לפגע ביבמה לשוק. והוא הדין דמצו הארבעה למחלץ לכולהו והאחד כונס את כולן, אלא

חולצין לאחת, ואחד מיבם אותה. הוא ושלשה חולצין לאחרת, ואחד מיבם. נמצאו ארבע חליצות ויבום לכל אחת ואחת: ד האשה שנתערב ולדה בולד כלתה, הגדילו התערבות, ונשארו נשים, ומתו, בני הכלה חולצין ולא מיבמין, שהוא ספק אשת אחיו ספק אשת אחי אביו. ובני הזקנה, או חולצין או מיבמין, שהוא ספק אשת אחיו ואשת בן

yibum is permitted] or the wife of his brother's son [with whom marriage is permitted]. If the untainted sons [i.e., those who were never involved in the mix-up] died [without issue], then the mixed-up sons submit to *halitzah* with [the widows] of the sons of the grandmother, but must not contract

yibum [with the widows], since [in the case of each widow and brother] it is uncertain whether she is the wife of his brother [with whom either *halitzah* or *yibum* is permitted] or the wife of his father's brother [whom one is forbidden to marry]; [while in respect of the widows] of the sons of the daughter-in-law, any one [of the two mixed-up sons] submits to *halitzah*. [He may not, however, contract *yibum* since, in respect of each widow, it might be assumed that she was not his, but the other's brother's wife, and that she is, consequently, forbidden to him or to anyone else before the other had submitted to her *halitzah*] and the other [of the two mixed-up sons] may [also] contract *yibum* [for, if the widow was his brother's wife, he is obviously entitled to marry her; and if she was his brother's sons' wife, he may also marry her, since her deceased husband's brother had already submitted to her *halitzah* and had thereby set her free to marry even a stranger].

(5) If the child of a priest's wife was mixed up with the child of her slave-woman, then both may eat *terumah* [since a priest's slave also may eat *terumah*] and receive one share at the threshing-floor [only when they appear there together, because of the Rabbinical ordinance that a slave may receive *terumah* only in the presence of his master, lest people will mistake the slave for a priest]; they may not defile themselves for the dead [since either of them might be assumed to be the priest (see Leviticus 21:1)]; nor may they marry any women whether these are eligible [for marriage with the priest, since such women are forbidden to the

רבנו עובדיה מברטנורא

דהכי שפיר טפי, דלמא לכל חד וחד מתרמי דיליה ומתקימא מצות יבום: **ד מתו כשרים.** הודאין: **אחד חולץ.** תחלה, והדר מיבם אידך, ממה נפשך, אי האי דחלץ הוא בן הכלה וחלץ לאשת אחיו, הא אשתריא לה בהך חליצה ושפיר נסיב לה אידך שהוא בן הזקנה, דאשת בן אחיו מותרת לו. ואי האי דחלץ הוא בן הזקנה ואשת בן אחיו חלץ, היא לה כחולצת מן הנכרי, ובן הכלה כי מיבם לה שפיר קמיבם: **ה אוכלים בתרומה.** דאחד כהן ואחד עבד כהן אוכלין בתרומה: **וחולקים חלק אחד.** מפרש בגמרא דהכי קאמר, וחולקים חלק כאחד, אם באו שניהם על הגורן כאחד נותנים להם,

slave] or ineligible [e.g., a slave-woman, who is forbidden to the priest]. If, when they [the son of the priest and the slave] grew up, the mixed-up children freed one another, they may marry women who are eligible for marriage with a priest [any freed man may marry such a woman], and they may not defile themselves for the dead. If, however, they defiled themselves, the penalty of forty lashes

[i.e., thirty-nine] is not inflicted upon them [because each of them can claim that he is not the priest]. They may not eat *terumah* [on account of the slave who, being now a freed man, is like any Israelite, forbidden to eat *terumah*], but if they did eat they need not pay compensation either for the principal or [the additional] fifth [which an Israelite must pay (see Leviticus 22:14), since each one of them can plead that he is the priest]. They are not to receive a share [in *terumah*] at the threshing-floor, but they may sell [their own] *terumah* [of their own produce], and the proceeds are theirs [no priest can claim it from either of them, since each can reply that he is the priest]. They receive no share [in the consecrated things of the Temple [not even a share in the skins of the sacrifices], and no consecrated things are given to them [to perform the sacrificial services], but they are not deprived of their own [firstborns, for no priest can claim it from either of them since each can reply that he is the priest]. They are exempt from [giving to any priest] the shoulder, the cheeks, and the maw [priestly gifts prescribed in Deuteronomy 18:3], while the firstborn of either of them must

רבנו עובדיה מברטנורא

אבל זה בלא זה אין חולקין להם, דקסבר האי תנא אין חולקים תרומה לעבד אלא אם כן רבו עמו: **בין כשרות בין פסולות**. דכל אחד מהם ספק כהן ספק עבד, כשרות אסורות לעבד ופסולות אסורות לכהן, וספק איסורא לחומרא: **אין סופגין את הארבעים**. דכל חד אמר אנא לאו כהן אנא: **אין משלמין**. דכל חד אמר כהן אנא, ולא מפקינן ממונא מספיקא: **ומוכרין התרומה**. תרומת תבואתן אין נותנין אותה לכהן כשמפרישין אותה, דכל חד אמר אייתי ראייה דלאו כהן אנא, ומכל מקום אי אפשר להן לאבלה אלא מוכרין אותה לכהן והדמים שלהן: **ואין חולקים בקדשי המקדש**. כגון עורות קדשים, דלכל חד מנייהו אמרינן אייתי ראייה דכהן את ושקול: **ואין נותנין להם קדשים**. להקריב: **ואין מוציאין שלהם**. כגון אם נולד להם בכור אין מוציאין אותו מידן,

הגדילו התערובות, ושהררו זה את זה, נושאין נשים ראיות לכהנה, ואינן מטמאין למתים. ואם נטמאו, אינן סופגין את הארבעים. ואינן אוכלים בתרומה. ואם אכלו, אינן משלמין כהן וחמש. ואינן חולקין על הגרן. ומוכרין את התרומה, והדמים שלהם. ואינן חולקים בקדשי המקדש, ואין נותנין להם קדשים, ואין מוציאין שלהם מידם, ופטורין מן הוצעה ומן הלחיים ומן הקבה, ובכורו יחא רוצה עד שיסתאב,

remain in the pasture [since neither can eat of it] until it develops a defect [which would disqualify the firstborn from being offered on the altar. The reason why an Israelite owner may not eat of the flesh of his firstborn, even after it has contracted a defect, is not because of its sanctity but because its

consumption by a non-priest is regarded as robbing the priests. No such consideration arises in a case where the owner can claim that he, himself, is a priest]. [And when they bring a meal-offering] the restrictions relating to priests [that the entire offering is burnt] and the restrictions relating to Israelites [that only the three fingers-full is burnt and the rest is eaten] are both imposed upon them [i.e., the three fingers-full is taken like that of an Israelite offering, however, the rest is not eaten, like the offering of a priest].

(6) If a woman did not wait three months after [separation by her husband's death or by divorce] from her husband, and married again and gave birth [to a son], and it is unknown whether it is a child of nine-months of the first husband or a child of seven-months of the second: if she had other sons by the first husband and other sons by the second, these must submit to *halitzah* [from the widow of the son whose father is unknown, if he died childless] but may not contract with her *yibum* [since only paternal brothers are subject to *yibum* and it is possible that they are maternal brothers of the deceased, whose widow is forbidden to them under the penalty of *karet*] and he, in respect to their widows, likewise, submits to *halitzah* [from their widows, if they died without issue] but may not contract *yibum*. If he [the son whose father is unknown] had brothers by the first [husband of his mother] and also brothers by the second [husband of his mother],

רבנו עובדיה מברטנורא

וירעה עד שיסתאב: חומרי ישראל וחומרי כהנים. מפרש בגמרא, שמנחין נקמצת כמנחת ישראל וקרב בפני עצמו, ואין שיריה נאכלין כמנחת ישראל אלא נשרפת כמנחת כהנים שהיא כליל: ו הן חולצין ולא מיבמין. לאשתו של ספק, ואחד מבני הראשון חולץ שמא בן אביהם היה. ולא מיבמין, שמא בן האחרון הוא והרי הוא אחיהן מן האם ולא מן האב ואשתו עליהן בכרת. וכן בני האחרון. וכן הוא חולץ לנשותיהן ולא מיבם: היו לו אחים מן הראשון ומן האחרון. שלא מאותה האם: הוא או חולץ או מיבם. לאשת בן הראשון, אם אחיו הוא הרי טוב, ואם לאו, נכרית היא אצלו,

ונותנין עליו חמרי כהנים וחמרי ישראלים: ו מי שלא שהתה אחר בעלה שלשה חדשים ונשאת, ויגדה, ואין ידוע אם בן תשעה לראשון אם בן שבעה לאחרון, היו לה בנים מן הראשון ובנים מן השני, חולצין ולא מיבמין. וכן הוא להם חולץ ולא מיבם. היו לו אחים מן הראשון ואחים מן השני שלא

but not by the same mother, he [the son whose father is unknown] may either submit to *halitzah* [from their widows, if they died without issue] or contract *yibum* [if there were no other surviving brothers. The widow is either his sister-in-law with whom levirate marriage is lawful, or a stranger with whom he may contract an ordinary marriage] but as for them [if the one whose father is unknown, died childless], one [either a son of the first, or a son of the second husband] submits to *halitzah* [from the widow], and the other may [then] contract *yibum* [since the widow is either his sister-in-law and the *yibum* with her is lawful; or she is a stranger, and permitted to marry him because her brother-in-law had submitted to her *halitzah*, thereby freeing her to marry].

(7) If one of [the two husbands of the woman who did not wait three months] was an Israelite and the other a priest, he [the son whose father is unknown] may only marry a woman who is eligible to marry a priest [it being possible that he is the son of the priest]. He may not defile himself for the dead [it being possible that he is the son of the priest], but if he did defile himself, he does not suffer the penalty of forty lashes [since it is possible that he is the son of the Israelite]. He may not eat *terumah* [since it is possible that he is the son of the Israelite], but if he did eat, he need not pay compensation either for the principal or [for the additional] fifth [since he may be the son of the priest]. He does not receive a share [in *terumah*] at the threshing-floor, but he may sell [his own] *terumah* [separated from his own produce], and the proceeds are his. He receives no share in the consecrated things of the Temple. No consecrated things are given to him, but he is not deprived of his own. He is exempt from [giving to any priest] the shoulder, the cheeks, and the maw [see Deuteronomy 18:3], while his firstborn

רבנו עובדיה מברטנורא

וכגון שאין שם אב אלא הוא דליכא לספוקי ביבמה לשוק. וכן לאשת בן האחרון: והם אחד חולץ ואחד מיבם. או בן הראשון או בן האחרון חולץ לה וחבירו מיבם. אם יבמתו היא הרי טוב, ואם לאו נכרית היא. ומשום יבמה לשוק ליכא למיחש שהרי חלץ לה יבמה: ז' היה אחד ישראל. אחד מן הבעלים ישראל ואחד כהן: הוא אונן עליהן. שמא זה אביו וביום מיתתו אסור לאכול בקדשים:

must remain in the pasture until it develops a defect. The restrictions relating to priests and the restrictions relating to Israelites are imposed upon him. If the [husbands] were [both] priests, he [the son whose father is unknown] must mourn as an *onan* for them [on the day of their death; since either of them might have been his

שִׁסְתָּאב, וְנוֹתְנִין עָלָיו חֲמָרֵי כֹהֲנִים וְחֲמָרֵי יִשְׂרָאֵלִים. הֵיוּ שְׁנֵיהֶם כֹּהֲנִים, הוּא אוֹנָן עָלֵיהֶם, וְהֵם אוֹנָנִים עָלָיו. הוּא אֵינוֹ מִטְמֵא לָהֶם, וְהֵם אֵינָן מִטְמְאִין לוֹ. הוּא אֵינוֹ יוֹרֵשׁ אוֹתָן, אֲבָל הֵם יוֹרְשִׁין אוֹתוֹ. וּפְטוּר עַל מִכְתּוֹ וְעַל קְלָלָתוֹ שֶׁל זֶה וְשֶׁל זֶה, וְעוֹלָה בְּמִשְׁמְרוֹ שֶׁל זֶה וְשֶׁל זֶה, וְאֵינוֹ חוֹלֵק. אִם הֵיוּ שְׁנֵיהֶם בְּמִשְׁמֵר אֶחָד נוֹטֵל חֶלֶק אֶחָד:

father], and they must mourn as *onanim* for him [and thus they may not eat sanctified meats that day], but he may not defile himself for them [since, in the case of either of them, it is not certain that he is the son of the person concerned; see Leviticus 21:2], nor may they defile themselves for him [for the same reason]. He may not inherit from them [the heirs of the one husband may refer him to those of the other while the heirs of the other may refer him back to the first, since, in either case, he has no proof that the deceased in question was his father], but they may inherit from him [if he has no other heirs. Since there is no one to dispute their claim, and since the claim of the one is of equal validity with that of the other, the inheritance is divided between the two groups of brothers]. He is exempt [from the death penalty] if he strikes or curses [see Exodus 21:15-17] one [husband] or the other [at different times]. He goes up [to serve] in the *mishmar* [i.e., the rotation of duty for the priestly families] of the one, as well as of the other [and the other priests of the *mishmar* have no right to prevent him], but he does not receive a share [in the offerings, since each *mishmar* may send him to the others, saying that his father belongs to the other rotation]. If, however, both served in the same *mishmar*, he receives a single portion [since one of the two is certainly his father].

רבנו עובדיה מברטנורא

והם אוֹנָנִים עָלָיו. וביום מותו אסורים שניהם בקדשים. ומשכחת לה דרואה במיתת שניהן וכהן כשר הוא דהא אינו מיטמא להן, כגון שנתקדשה קדושי טעות על תנאי ולא נתקיים דנפקא מיניה בלא גיטא ונישאת תוך שלשה ובכהאי גוונא משכחת לה דרואה במיתת שניהם וכהן כשר, הוא לפיכך אינו מיטמא להן: הוא לא יורש אותן. דירשין מדחין אותו אלו אצל אלו: והן יורשין אותו. דמי מעבב על ידן, וחולקים הממון בין שניהן: ועולה במשמרו. לעבוד, ואין בני משמר מעבבין עליו. אבל אינו חולק, דכל בני משמר דחו ליה גבי חבריה: